

TARKASTUSKÄYNTI RAAHE VIHANTI KUMPU 11.3.2014/Leena Lehtinen

Koordinaatit: P: 7154795 I: 400841
P (YKJ): 7157791 I (YKJ): 3400972
Lat (ETRS89/WGS84): 64,50403321° Lon (ETRS89/WGS84): 24,93516174°
Lat (ETRS89/WGS84): 64° 30,2420' Lon (ETRS89/WGS84): 24° 56,1097'
Lat (ETRS89/WGS84): 64° 30' 14,5196" Lon (ETRS89/WGS84): 24° 56' 6,5823"
Z/m.mpy alin: 85,00 Z/m.mpy ylin: 95,00

Tarkastuskäynti perustui Maria Vanhatalon puheluun 10.3.2014 missä hän kysyi kivikautisen asuinpaikan Raahe (ent. Vihanti) Kumpu suojelusta (mj-rek. 926010019). Asuinpaikka on Vihannin kirkosta noin 3,3 km luoteeseen Rantasenjärven länsirannalla. Tarkastuskäynti tehtiin ti 11.3.2014. Paikalla oli Maria Vanhatalo. Olosuhteet tarkastukselle olivat hyvät koska maaliskuun alku oli poikkeuksellisen vähäluminen.

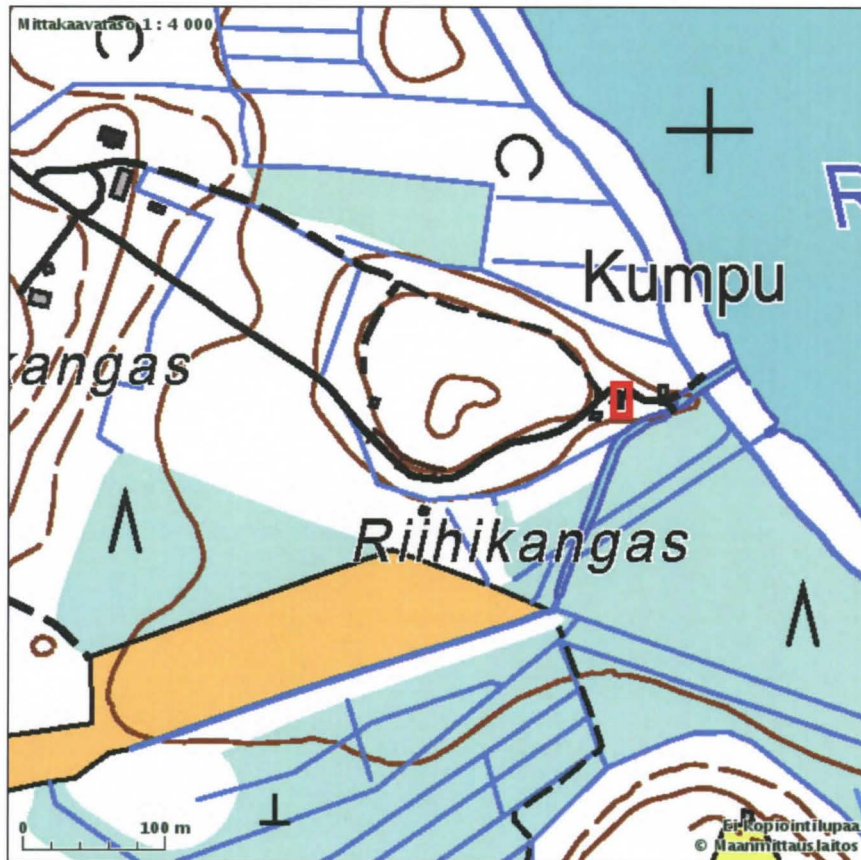
Kummun asuinpaikka on ensimmäisen kerran inventoitu 1964 (Anja Sarvas) ja sen jälkeen 1994 (Mika Sarkkinen) ja edelleen 1997 (Jaana Itäpalo). Näistä Sarkkisen inventointi liittyi Rantasenjärven vesityssuunnitelmaan ja sen raportissa on katsaus järven vedenpinnan korkeuteen missä todetaan, että "Asuinpaikat samoin kuin irtolöydöt sijoittuvat n. 85 m korkeuskäyrän yläpuolelle pohjoiseen pistävän muinaisen merenlahden rannoille". (Sarkkinen 1994:1).

Rantasenjärven itärannalla sijaitseva Kummun asuinpaikka on jyrkkärinteinen kivikkoinen moreenikumpu jonka laelle oli vielä 1990-luvulla raivattu kolme peltotilkkuja. Nämä olivat ruohottuneet 2014 ja kummun laki oli metsittynyt ja sitä kiersi vanha kiviaita. Samoin kaikki mm. Itäpalon inventoinnissa mainitut pellot olivat ruohottuneet. Autioituneen rakennusryhmän kellari oli osaksi kaivettu kummun itäreunan sisälle. Tie kiersi ja leikkasi moreenikummun jyrkkää länsireunaa joka oli sula tarkastushetkellä. Sen moreenista ei löytynyt pikatarkastelulla esihistoriallista materiaalia. (Kuva 4.).

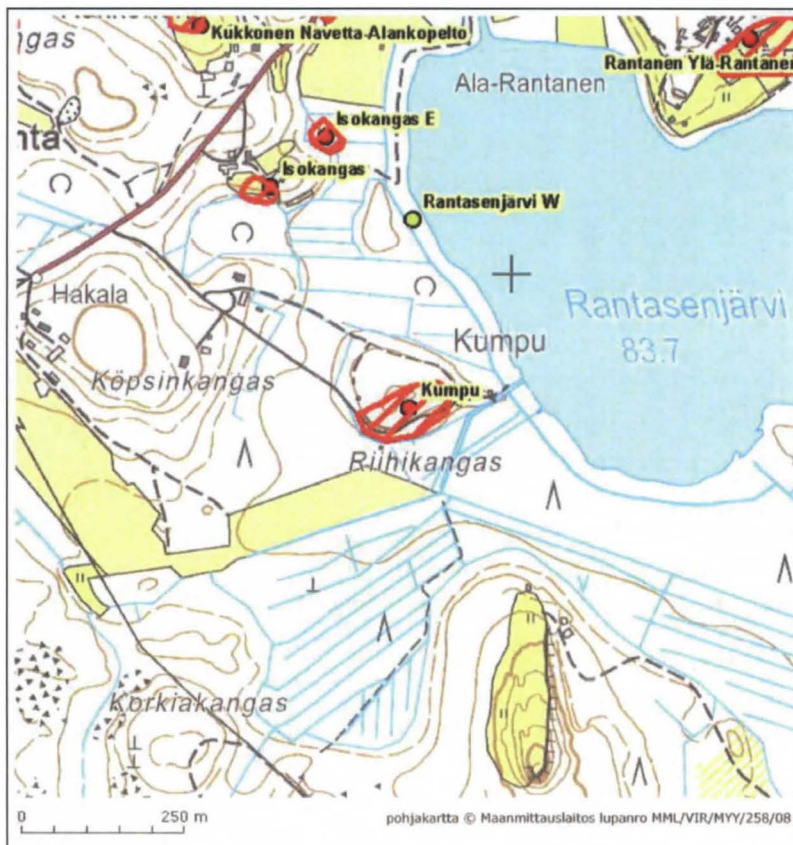
Asuinpaikan itäreunalla autioitunut ja huonokuntoinen päärakennus on 85 metrin käyrällä. Heti sen takana on metsittynyt kumpu joka vaikutti rakennuksen kivijalalta. Talon eteläpuolelle oli kaivettu leveä, järveen menevä väylä vanhemmissa kartoissa näkyvän ojan paikalle ja liittyynee Rantasenjärven vesitykseen (kuvat 1.-3.). Vanhatalolla puolisoineen on tarkoitus purkaa vanha rakennus ja rakentaa uusi sen paikalle laajentaen vanhan rakennuksen pohjaa. Vuoden 1964 inventoinnissa oli löydetty talon eteläpuolelta (raportin huonolaatuisen valokuvakopion perusteella) pihalta ja perunamaasta kvartseja ja maasälpää (Sarvas 1964:11, kohde 19). Sarkkisen inventoinnissa 1994 pihalta ei löydetty muinaisjäännökseen viittaavaa eikä Itäpalo (1997) myöskään mainitse, että pihapiiristä ole löydetty mitään. Käsitykseni mukaan pihapiirissä voidaan rakentaa vanhan talonpohjan päälle ja mikäli siihen tulee laajennuksia parilla koekuopalla voidaan varmistaa, ulottuuko asuinpaikka rakennettavalle alueelle.

Oulussa 24.3.2014

Leena Lehtinen
Kierikkikeskuksen intendentti
Pohjois-Pohjanmaan museon arkeologin sijainen
p. 040-5149 466; leena.lehtinen@ouka.fi

Kartta 1. Punaisella merkitty likimääräisesti tulevan rakennuksen paikka. Pohjakartta: Kansalaisen karttapaikka

Kartta 2. Kunnan asuinpaikan rajaus muinaisjäännösrekisterissä. Suora kopio mj-rekisterin kartasta.

Kuvat 1.-6. Kaikki kuvat kuvannut Leena Lehtinen 11.3.2014

Kuva 1. Kummun rakennusryhmä jonne uutta taloa suunnitellaan. Lounaasta. Takana Rantasenjärvi

Kuva 2. Näkymä Kummun talon pihapiirin kaakkoispuolelta. Luoteesta. Uusi järveen menevä vesiväylä

Kuva 3. Autoituneen talon takana oleva kivijalaksi tulkittu kumpare. Pohjoisesta.

Kuva 4. Kummun asuinpaikan lounaisrinnettä tienleikkauksen kohdalla. Kaakosta.

Kuva 5. Kummun asuinpaikka idästä, aution talon pihalta kuvattuna. Kellarin katto pilkottaa oikealla.

Kuva 6. Kummun asuinpaikan lakea idästä kuvattuna. Takaoikealla kiviäitaa.